

अदृश्यतदृष्टः रूपसंपदाउपलक्षितः प्राकारवप्रेस्थितैः तत्समीपेवास्थितोऽदृश्यतदृष्टः प्रतिमुख्यपरिधायदीर्घेकुण्डलेताडके कंबूनांशंखानामुपरिकंबूपरिहाटकेकनकमयेवलयेचपरिमुख्य ॥ १ ॥ दीर्घान् मूर्धजान्बाहूचप्रविकीर्यप्रसार्य ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ परिहारकामः अमात्येषुराज्यभारंन्यस्तुकामः ॥ ७ ॥ देव्याउत्तरायाः ॥ ८ ॥ येनहेतुनाइदंरूपंममजातंतत्कीर्तनंतवनिकटेव्यर्थंशोककरंचेत्यर्थः

वैशंपायनउवाच अथापरोदृश्यतरूपसंपदास्त्रीणामलंकारधरोबृहत्पुमान् ॥ प्राकारवप्रेप्रतिमुख्यकुण्डलेदीर्घेचकंबूपरीहाटकेशुभे ॥ १ ॥ बाहूचदीर्घान्प्रविकीर्यमूर्धजान्महाभुजोवारणतुल्यविक्रमः ॥ गतेनभूमिंप्रतिकंपयंस्तदाविराटमासाद्यसभासमीपतः ॥ २ ॥ तंप्रेक्ष्यराजोपगतंसभातलेव्याजात्यतिच्छन्नमरिप्रमाथिनं ॥ विराजमानंपरमेणवर्चसासुतंमहेंद्रस्यगजेंद्रविक्रमं ॥ ३ ॥ सर्वानपृच्छच्चसभानुचारिणः कुतोयमायातिपुरानमेश्रुतः ॥ नचैनमूचुर्विदितंतदनराः सविस्मयंवाक्यमिदंनृपोब्रवीत् ॥ ४ ॥ सत्वोपपन्नः पुरुषोमरोपमः श्यामोयुवावारणयूथपोपमः ॥ आमुख्यकंबूपरिहाटकेशुभेविमुख्यवेणीमपिनल्यकुण्डले ॥ ५ ॥ स्रग्वीसुकेशः परिधायचान्यथाशुशोभधन्वीकवचीशरीयथा ॥ आरुह्ययानंपरिधावतांभवान्सुतैः समोमेभववामयासमः ॥ ६ ॥ वृद्धोत्थहंवैपरिहारकामः सर्वान्मत्स्यांस्तरसापालयस्व ॥ नैवंविधाः स्त्रीवरूपाभवंतिकथंचनेतिप्रतिभातिमेमनः ॥ ७ ॥ अर्जुनउवाच गायामिनृत्याम्यथवादयामिभद्रोस्मि नृत्येकशलोस्मिगीते ॥ त्वमुत्तरायैप्रदिशस्वमांस्वयंभवामिदेव्यानरदेवनर्तकः ॥ ८ ॥ इदंतुरूपंममयेनकिंतवप्रकीर्तयित्वाभृशशोकवर्द्धनं ॥ बृहन्नलांमानरदेवविद्धिसुतंसुतांवापितृमातृवर्जितां ॥ ९ ॥ विराटउवाच ददामितेहंतवरंबृहन्नलेसुतांचमेनर्तययाश्रुतादृशीः ॥ इदंतुतेकर्मसमंनमेमतंसमुद्रनेमिपृथिवीत्वमर्हसि ॥ १० ॥ वैशंपायनउवाच बृहन्नलांतामभिवीक्ष्यमत्स्यराट्कलासुनृत्येषुतथैववादिते ॥ संमंच्यराजाविविधैः स्वमंत्रिभिः परीक्ष्यचैनंप्रमदाभिराशुवै ॥ ११ ॥ अपुंस्त्वमप्यस्यनिशम्यचस्थिरंततः कुमारीपुरमुत्ससर्जतं ॥ सशिक्षयामासचगीतवादितंसुतांविराटस्यधनंजयः प्रभुः ॥ १२ ॥ सखीश्वतस्याः परिचारिकास्तथाप्रियश्रुतासांसबभूवपांडवः ॥ १३ ॥ तथाससत्रेणधनंजयोवसन्प्रियाणिकुर्वन्सहताभिरात्मवान् ॥ तथाचतंतत्रनजज्ञिरेजनाबहिश्चरावाप्यथचांतरेचराः ॥ १४ ॥ इतिश्रीमहाभारतेविराटपर्वणिपांडवप्रवेशपर्वणिअर्जुनप्रवेशोनामएकादशोऽध्यायः ॥ ११ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥

॥ ९ ॥ तेसमंत्वदाकृत्यायुक्तंनइतिमेमममतं ॥ १० ॥ ११ ॥ अपुंस्त्वंस्त्रीबत्वं निशम्यआलोच्य ॥ १२ ॥ १३ ॥ सत्रेणकैतवेन ॥ सत्रमाच्छादनेयज्ञेसदादानेचकैतवेइतिविश्वः नजज्ञिरेनज्ञातवतः ॥ १४ ॥ इतिविराटपर्वणिनैलकंठीयेभारतभावदीपेएकादशोऽध्यायः ॥ ११ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥